

PAGALBOS ONKOLOGINIAMS LIGONIAMS ASOCIACIJA

Juridinio asmens kodas 302704554, Kalvarijų g. 235, 08311 Vilnius

Telefonas +370 630 60636, el. paštas: info@pola.lt

2021 m. rugsėjo 28 d.
Vilnius

Siunčiama tik elektroniniu paštu

Pasvalio rajono savivaldybės merui

Gintautui Gegužinskui

Rastine@pasvalys.lt

PRAŠYMAS

**dėl transporto lengvatų taikymo Pasvalio rajono savivaldybės POLA kortelės turėtojams,
sergantiems onkologinėmis ligomis**

Kiekvienais metais Lietuvoje vėžiu suserga daugiau nei 18 000 žmonių. Lietuvoje gyvena apie 110 000 žmonių, kurie šiuo metu gauna aktyvų gydymą arba reguliariai lankosi gydymo įstaigose dėl galimo ligos atsinaujinimo. Onkologinių ligų gydymas būna ilgas, alinantis ir dažnai sukeliantis ilgalaikių pasekmių, didžioji dalis pacientų baigusių aktyvų gydymą tampa neigaliais, sumažėja jų pajamos, daug išlaidų patiriama siekiant atstatyti organizmą po gydymo. Nors Lietuvoje medicininės paslaugos yra gana aukšto lygio, tačiau labai trūksta psichologinės, emocinės ir finansinės pagalbos. Taip pat vis dar labai dažnai susiduriama su onkologinių pacientų diskriminacija.

Tuo tikslu 2012 metais įkurta skėtinė nevyriausybinė organizacija – Pagalbos onkologiniams pacientams asociacija (toliau – POLA). Šiuo metu POLA vienija 30 onkologinėje srityje veikiančias organizacijas visoje Lietuvoje; dalis jų – onkologinių pacientų draugijos, kitos – pagalbą vėžiu sergantiems teikiančios organizacijos. POLA misija – siekti kuo geresnės onkologinių pacientų ir jų artimųjų gyvenimo kokybės, kelti klausimus susijusius su onkologinių pacientų diskriminacija. POLA vykdo veiklą 32 Lietuvos miestuose. Nuo 2013 metų pradėtas vykdyti POLA kortelės projektas. POLA kortelę nemokamai gali gauti kiekvienas asmuo, turintis onkologinės ligos diagnozę. POLA kortelę suteikia galimybę gauti nemokamas teisinės ir psichologinės konsultacijas, gydymo alternatyvų įvertinimą ir gyvensenos rekomendacijas, naudotis partnerių teikiamomis nuolaidomis ir paslaugomis. Šiuo metu POLA kortelę turi daugiau nei 24 tūkst. bendruomenės narių, iš jų 200 Pasvalio rajono savivaldybės gyventojai.

Nuo 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojus LR Transporto lengvatų įst. pakeitimams POLA kortelės turėtojams buvo suteikta galimybė gauti 80 proc. nuolaidą vietiniam ir tarpmiestiniam viešajam transportui. Vis dėlto, savivaldybėms palikta galimybė suteikti didesnę nei 80 proc. nuolaidą autobusų bilietams vykstantiems miesto ir priemiesčio maršrutais. Šiuo metu 100 proc. nuolaidą autobusų bilietams vykstantiems miesto ir priemiesčio maršrutais jau taiko Raseinių rajono bei Jonavos rajono savivaldybės. **Šiuo prašymu, kreipiamės į Pasvalio rajono savivaldybę prašydami apsvarstyti galimybę dėl didesnės nei 80 proc. nuolaidos taikymo onkologiniams pacientams, vykstantiems Pasvalio ir Pasvalio priemiesčių viešuoju transportu.**

Pažymėtina, kad didžiąją dalį onkologinių pacientų (taip pat ir didžiąją dalį POLA bendruomenės) sudaro senyvo amžiaus žmonės, kurių pagrindinės pajamos yra valstybės mokama senatvės pensija. Vyresnio amžiaus žmonės, susirgę onkologine liga patiria itin daug išbandymų: tiek finansiškai, kadangi net ir vartojant kompensuojamus vaistus, pacientai tam, kad greičiau sustiprėtų po chemoterapijos, radioterapijos kursų ar chirurginių operacijų papildomai naudoja maisto papildus, keičia mitybą, be to, ne visi vaistai ir gydymas pacientams yra kompensuojami, tad asmuo susirgęs onkologine liga patiria ženkliai daugiau išlaidų. Pažymėtina, kad onkologiniams pacientams aktyvaus gydymo metu dėl koncentracijos stokos ir sulėtėjusio reakcijos laiko nerekomenduojama vairuoti automobilio, o dėl silpnosio imuniteto, rizikos peršalti, perkaisti ir dėl bendro nuovargio, susijusio su taikomu gydymu, pacientams nerekomenduojama pėsčiomis įveikti

didesnių nei 2 kilometrų atstumu. Atsižvelgiant į tai, asmenys sergantys onkologine liga patenka į socialiai pažeidžiamą gyventojų grupę.

Net ir pasiekus remisiją (ligos sustabdymas) pagyvenusio amžiaus onkologiniams pacientams yra finansiškai per brangu važiuoti į gydymo įstaigą automobiliu. Atkreipiame dėmesį, kad onkologiniai pacientai, net jei jiems liga buvo diagnozuota ir aktyvus gydymas taikytas prieš kelis metus, vis tiek reguliariai (kartą per ketvirtį ar kartą per pusmetį) lankosi pas onkologus, dar dažniau – pas savo šeimos gydytoją.

Būtent dėl aukščiau nurodytų priežasčių, didžiajai daliai POLA bendruomenės narių naudojimasis viešojo transporto paslaugomis yra priimtinausia alternatyva nuvykti į gydymo įstaigą, vaistinę, parduotuvę ar kitur. Taip pat galimybę keliauti atlieka ir labai svarbų socialinį vaidmenį. Tai leistų pacientams lengviau išvykti iš namų ar kaimo vietovių, susitikti ir pabendrauti su artimaisiais bei draugais, nuvykti į koncertus ar renginius. Tokiu būdu onkologiniams pacientams būtų sudaromos sąlygos įveikti psichologinius, emocinius ir socialinius sunkumus, įskaitant vienišumą, izoliaciją, nerimą ar artimųjų apleidimą. Be to tyrimai rodo, kad galimybė laisvai judėti neretai gali prisidėti ir prie fizinių kančių mažinimo.

Pažymime, kad POLA iki šiol yra išdavusi virš 24 000 POLA kortelių, kuriomis naudojasi išimtinai onkologiniai pacientai, iš jų 200 Pasvalio rajone. Būtent 200 Pasvalio rajono gyventojų, turinčių onkologinę ligą, būtų aktualu gauti didesnę nei 80 proc. lengvatą viešajam transportui Pasvalio rajone. POLA vertinimu, onkologiniai pacientai daugiausiai transporto lengvatomis naudotųsi vykti į gydymo įstaigą, vaistinę ar parduotuvę, kadangi aktyvaus gydymo metu didžioji dalis darbingo amžiaus onkologinių pacientų turi laikiną nedarbingumą, o senatvės pensiją gaunantys pacientai dažniausiai naudoja būtent viešuoju transportu. Mūsų nuomone, onkologiniai pacientai viešuoju transportu naudoja 4 – 6 kartus per savaitę.

Papildomai atkreipiame dėmesį, kad POLA kortelės yra vardinės ir išimtinai skirtos tik onkologinėmis ligomis sergantiems pacientams, todėl jomis negali pasinaudoti jokie tretieji asmenys pvz. POLA rėmėjai, darbuotojai ar savanoriai. Siekdami pasinaudoti nuolaidomis, POLA kortelės turėtojai privalo pateikti ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, tokiu būdu užtikrinama, kad nuolaidas gautų tik onkologiniai pacientai.

Atsižvelgus į tai, kas nurodyta aukščiau, maloniai prašome Pasvalio rajono savivaldybės taryboje apsvarstyti galimybę suteikti POLA kortelės turėtojams didesnę nei 80 proc. nuolaidą viešojo transporto paslaugoms.

Kylant papildomiems klausimams kviečiame kreiptis į POLA kortelės projekto vadovę Jolitą Vyšniauskiene (mob.tel +370 620 74646 ; el. paštas jolita@pola.lt).

Pagarbiai
Neringa Čiakienė

POLA direktorė

